

171

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO I USŁUG

z dnia 10 lipca 1974 r.

w sprawie rodzajów i kategorii handlowych zakładów i punktów gastronomicznych.

Na podstawie art. 3 ust. 1 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. z 1952 r. Nr 44, poz. 301, z 1956 r. Nr 54, poz. 244 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) oraz § 1 zarządzenia nr 40 Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 maja 1966 r. w sprawie przekazania Ministrowi Handlu Wewnętrznego uprawnień do wydawania przepisów w zakresie sprzedaży przez placówki handlu detalicznego i przemysłu gastronomicznego (Monitor Polski z 1966 r. Nr 24, poz. 123, z 1969 r. Nr 36, poz. 271 i z 1972 r. Nr 4, poz. 17) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa rodzaje i kategorie handlowe uspołecznionych i nie uspołecznionych zakładów i punktów gastronomicznych sieci otwartej, zwanych dalej placówkami gastronomicznymi, oraz zasady ich zaszeregowania do odpowiednich rodzajów i kategorii.

2. Zarządzenie nie dotyczy zakładów i punktów gastronomicznych prowadzonych:

- 1) przez przedsiębiorstwa zgrupowane w Wojskowej Centrali Handlowej,
- 2) na morskich statkach handlowych.

§ 2. 1. Placówki gastronomiczne dzielą się na:

- 1) zakłady gastronomiczne, do których zalicza się:
 - a) restauracje, jadalnie i bary restauracyjne,
 - b) samoobsługowe bary szybkiej obsługi (w tym mleczne), przekąskowe oraz uniwersalne,
 - c) kawiarnie, herbaciarnie, cukiernie, winiarnie, miódosytnie i piwiarnie oraz odpowiadające im bary samoobsługowe,
 - d) bary rozrywkowe i bary alkoholowe,
- 2) punkty gastronomiczne, do których zalicza się: bufety, smażalnie, pijalnie i lodziarnie.

2. Zaszeregowanie placówek gastronomicznych do odpowiedniego rodzaju jest uzależnione od:

- 1) rodzaju sprzedawanych wyrobów kulinarnych i ciastkarskich oraz towarów handlowych,

- 2) rodzaju lub mocy napojów alkoholowych dopuszczonych do sprzedaży w danej placówce bądź nieprowadzenia sprzedaży tych napojów,
- 3) rodzaju i zakresu usług podstawowych i dodatkowych świadczonych konsumentom,
- 4) stosowanych form obsługi konsumentów,
- 5) warunków lokalowych i technicznych prowadzenia określonej działalności gastronomicznej.

§ 3. 1. Ustala się następujące kategorie handlowe placówek gastronomicznych: Lux, I (specjalna A), II (specjalna B), III (specjalna C), IV i V.

2. Placówki gastronomiczne podlegają zaszeregowaniu do następujących kategorii handlowych:

1) zakłady gastronomiczne:

a) restauracje (z wyjątkiem wagonów restauracyjnych i restauracji na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej), kawiarnie, herbaciarnie, winiarnie oraz miodosytnie	— do kategorii Lux, I i II,
b) bary rozrywkowe	— do kategorii Lux i I,
c) bary alkoholowe	— do kategorii I,
d) cukiernie oraz piwiarnie	— do kategorii I i II,
e) bary restauracyjne oraz jadalnie (z wyjątkiem jadalni na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych)	— do kategorii II,
f) bary samoobsługowe (z wyjątkiem barów w pociągach oraz na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych)	— do kategorii III i IV,
g) jadalnie i bary na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych	— do kategorii specjalnej A, B i C,
h) wagony restauracyjne oraz restauracje na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej	— do kategorii specjalnej A i B,
i) bary w pociągach	— do kategorii specjalnej B i C,

2) punkty gastronomiczne:

a) bufety na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych	— do kategorii specjalnej A, B i C,
b) bufety na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej	— do kategorii specjalnej B i C,
c) bufety w pociągach	— do kategorii specjalnej C,
d) pozostałe punkty gastronomiczne	— do kategorii V.

§ 4. 1. Do kategorii handlowej Lux mogą być zaszeregowane zakłady gastronomiczne z obsługą kelnerską, wymienione w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. a) i b) — o charakterze reprezentacyjnym, indywidualnie projektowane, mające wystrój i wyposażenie wewnątrz części handlowej o najwyższym standardzie, urozmaicony, atrakcyjny i wykwintny asortyment potraw i napojów bardzo dobrej jakości, spo-

ządzanych przeważnie według własnych przepisów kulinarnych, obsługę na najwyższym poziomie, prowadzące działalność rozrywkową na szczególnie wysokim poziomie artystycznym, mające personel o najwyższych kwalifikacjach zawodowych oraz wysoki standard sanitarny.

2. Do kategorii handlowej I mogą być zaszeregowane zakłady gastronomiczne z obsługą kelnerską lub bufetowo-kelnerską, wymienione w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. a)—d), mające wystrój i wyposażenie wewnątrz części handlowej o wysokim standardzie, urozmaicony asortyment potraw i napojów bardzo dobrej jakości, obsługę na wysokim poziomie, prowadzące działalność rozrywkową na wysokim poziomie, mające personel o wysokich kwalifikacjach zawodowych oraz co najmniej dobry standard sanitarny. Do kategorii specjalnej A, stanowiącej odpowiednik kategorii I, mogą być zaszeregowane jadalnie położone na terenach górskich o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych (znaczna odległość od źródeł zaopatrzenia, utrudniony dowóz zaopatrzenia), bary i bufety położone na terenach wysokogórskich o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych, a także wagony restauracyjne oraz restauracje na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej — mające wyposażenie o średnim standardzie, zapewniające wysoki poziom obsługi konsumentów, urozmaicony asortyment wyrobów kulinarnych oraz nie nasuwający zastrzeżeń standard sanitarny.

3. Do kategorii handlowej II mogą być zaszeregowane zakłady gastronomiczne z obsługą kelnerską lub bufetowo-kelnerską, wymienione w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. a), d) i e) — mające wystrój i wyposażenie wewnątrz części handlowej o średnim standardzie, w miarę możliwości urozmaicony asortyment wyrobów kulinarnych (w tym także popularnych), obsługę na dobrym poziomie oraz dobry standard sanitarny. Do kategorii specjalnej B, stanowiącej odpowiednik kategorii handlowej II, mogą być zaszeregowane jadalnie położone na terenach nizinnych o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych; bary i bufety położone na terenach górskich o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych, bary w pociągach oraz bufety na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej — mające wyposażenie w urządzenia i sprzęt niezbędny do sprawnej obsługi konsumentów, asortyment wyrobów kulinarnych dostosowany do charakteru zakładu, a także sprawną obsługę i nie nasuwający zastrzeżeń standard sanitarny. Do kategorii specjalnej B powinny być ponadto zaszeregowane placówki gastronomiczne, o których mowa w ust. 2, nie odpowiadające warunkom przewidzianym dla kategorii specjalnej A.

4. Do kategorii handlowej III mogą być zaszeregowane bary samoobsługowe, z wyjątkiem barów w pociągach oraz na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych — mające wystrój i wyposażenie wewnątrz części handlowej o typowym standardzie, urozmaicony asortyment wyrobów kulinarnych typu popularnego, dobry poziom usług oraz dobry standard sanitarny. Do kategorii handlowej III powinny być ponadto zaszeregowane zakłady gastronomiczne z obsługą kelnerską, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. a) i d), oraz jadalnie — nie odpowiadające warunkom przewidzianym co najmniej dla kategorii handlowej II. Do kategorii specjalnej C, stanowiącej odpowiednik kategorii handlowej III, powinny być zaszeregowane bary i bufety położone na terenach nizinnych o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych, bufety w pociągach oraz placówki gastronomiczne, o których mowa w ust. 3, nie odpowiadające warunkom przewidzianym dla kategorii specjalnej B.

5. Do kategorii handlowej IV powinny być zaszergowane bary samoobsługowe, z wyjątkiem barów w pociągach oraz na terenach o utrudnionych warunkach prowadzenia placówek gastronomicznych — nie odpowiadające warunkom przewidzianym dla kategorii handlowej III — mające wystrój i wyposażenie wewnątrz części handlowej o typowym standardzie, ograniczony asortyment popularnych wyrobów kulinarnych, dostatecznie sprawna obsługa oraz dostateczny standard sanitarny.

6. Do kategorii handlowej V powinny być zaszergowane pozostałe punkty gastronomiczne, mieszczące się w wyodrębnionych pomieszczeniach obiektów stałych nie spełniających wymagań przewidzianych dla zakładów gastronomicznych, w nie wyodrębnionych pomieszczeniach obiektów stałych lub ruchomych o przeznaczeniu niegastronomicznym, w obiektach tymczasowych lub barobusach — wyposażone w niezbędne urządzenia i sprzęt do produkcji i samoobsługowej sprzedaży oraz odpowiadające minimalnym wymaganiom sanitarnym określonym w odrębnych przepisach.

§ 5. Szczegółowe warunki zaszergowania placówek gastronomicznych do kategorii handlowych oraz przedmiot działalności poszczególnych rodzajów placówek gastronomicznych określają odrębne przepisy.

§ 6. 1. Zaszergowania placówek gastronomicznych do rodzaju i kategorii handlowej dokonują:

- 1) naczelnicy gmin (miast i gmin), prezydenci i naczelnicy miast lub naczelnicy dzielnic — jeżeli chodzi o zakłady gastronomiczne kwalifikujące się do kategorii handlowej IV oraz punkty gastronomiczne, wymienione w § 3 ust. 2 pkt 2 lit. d),

- 2) terenowe organy administracji państwowej stopnia powiatowego — jeżeli chodzi o pozostałe placówki gastronomiczne.

2. Zaszergowania wagonów restauracyjnych, restauracji i bufetów na statkach żeglugi przybrzeżnej i śródlądowej oraz barów i bufetów w pociągach dokonują terenowe organy administracji państwowej stopnia powiatowego właściwe ze względu na siedzibę jednostki organizacyjnej, do której placówki te należą.

§ 7. Jeżeli właściwy terenowo organ administracji państwowej stwierdzi, że placówka gastronomiczna nie odpowiada warunkom przewidzianym dla kategorii handlowej, do której została zaszergowana — wydaje decyzję o zaszergowaniu placówki do odpowiednio niższej kategorii handlowej.

§ 8. Rodzaj i kategoria handlowa placówki gastronomicznej powinny być uwidocznione na jej szyldzie, pieczęci firmowej, jadłospisach i innych drukach firmowych.

§ 9. Właściwe terenowo organy administracji państwowej dokonają niezwłocznie weryfikacji wszystkich placówek gastronomicznych oraz ustalą rodzaj i kategorię handlową.

§ 10. Traci moc zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 31 lipca 1963 r. w sprawie przedmiotu działalności i rodzajów zakładów gastronomicznych (Monitor Polski Nr 61, poz. 311).

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego i Usług: *E. Sznajder*